

✽ و امر هم شوری بینهم ✽

« اعلای دین »

فتاویٰ اسلامی

« تخلص وطن »

✽ شورای امت ✽

نومرو ۲ ۲۳ رجب شریف ۱۳۱۴

۲۸ کانون اول فرنگی ۱۸۹۶ سنه ۱

آدره سمز:

✽ بازار ایرتسی کونلری نشر اولنور ✽

قانون اساسی — صندوق البوسته نمرة « ۳۳۰ »

BOITE SPÉCIALE

N. 330

CAIRE, (Egypte).

مصر القاهرة

نه ممکن ظلم ایله بیداد ایله احضای حریت
چالیش ادر اکی قالدیر مقدر سهك آدمیتدن

کال

داخلده بولنان ارباب غیرت و حمیته نشر و تعمیمی تعهدایتدیکی
حالده مجاناده کوندریلور .

وسائط مخصوصه ایله ایسته یئرلر ایجاب ایده جک فضلہ

محرری : شیخ علی زاده خواجه محی الدین

نسخه سی ۲ غروشدور

اجرتی کوندرملیدر

افکار عمومیة ملیه نی تنویر ایله وطن مقدسمزك تخلصنی شریعت و حمیت نامنه طلب ایدن جریده مزك تعمیمی هر مسلم و عثمانلی ایچون بر فریضه در.

بویله اویقودن نه لذت، نه سعادت کوردیکز؛ عقلکزی باشکزه طوپلایوب ده بوکهنه بنای استبدادی صارصلم اولادمنک صولش یوزلری کولسون! اخلافزه سرمایه افتخار اولسون. «سید القوم خادمهم» رهبر نجاتمزد. اوروپا. امریقا اهالی خریستیانیه سنه باقیکز! آنلردن ظلم و استبداد آلتنده ازلین برمت قالمشیدر؟ برکشینک کيفته نه قیران اولیور؟

همجنسمزه ایدیلان مظالمه نه لازم ایله کوزیومتی بو دین عالی منتسبینه یا قیشیری؟ بو دین مبینی بزه تلقین ایدن پیغمبر من، اصحاب کرام، ساف صالحینک مالوک ظلمه و عونیه لری حقلرنده کوستردیکری غلظت و خشونت قاسقلر و کافرلر حقلرنده بیله کوسترمه مشلرد.

فسق و کفر حقوق الهده بر جنایت ایسه لرده ظلم و جفا، برطاقم ضعیفای امتنک ایام و عجزه ملنک، حقوقه تعرض، نور شرعتنک سونستنه و شعائر دینک محوینه تصدی اولدینندن جنایت متعدیه و ساریه در. بونک ایچوندرد که ظالم پادشاهلر و امرا و عونیه سی حقلرنده بغض فی الله هر مؤمنه شرعاً واجب اولمشدر. علمای عظام منع ظلم یولنده و قتیله منبرلرده کرسیلرده شفها سو یله، سویله و رسائل و مکاتیب ایله تحریراً خلقه اشاعه ایده، ایده حیثی مسلمانلری کدل و اتناق اولورلردی ده و آچاقلرک بکزلری، قبلری علمانک نصایحی خوفندن وراق خزان کبی صار اریر، تیر تیر تترددی. بوکاسب اولان خلیفه نلک ایسه خلای اسبابنه تشب ایدرلردی.

برآره لق بو وظیفه یه اعتنا اولما دینی جهتله ظالمین تجاوز لرینی آرتیردیلر. فنانق، ضعفیت او قدر آرتدی که حرمینک محافظه سی دخی تهلمکه ده قالدی. بوندن هیچ توپلر اولورپر.

میوری؟ آرد صره بو وظیفه شرعیه یی سویلیا نلره صحیح می ایش کبی آلیق آلیق باقارت جهلای امته مع التاسف تصادف اولتیور. بوکا بناء بو باده کی کتب متبره اسلامییه دن مسائل شرعیه سیاسییه بوندن صوکره کی نسخه لر مزه صره سیله عیناً ترجمه ایدرک انظار قارئنه عرض ایده جکز: سویلد کلریمز خیالی اولیوب راهین شرعیه اولدینگی کوستره جکز. وسلامت دین و محافظه حقوق عباد امنیه سیله عبادالاهه ظلم و جفای ابتیاد ایدنلری و خصوصیه جاسوساق منافقلق ایدرک بر جوق عالیه لری، خاندانی محوایلانلر هر کیملر ایسه اسملری، تراجم احوال و جنایتلری بی غرض اوله رق تحقیق و اداره مزه اخبار ایدلریکی حالده بعد مانشرلرندن ملتی محافظه ایتمک حکمت شرعیه سنه مبنی ابنا ی وطنه عرض و بیان ایتمکی شیعه مروت و انسانیتدن صایدق. زیرا بوکبی ادانی انسانیتک اعلانیله ضررلرندن معصومین ملتی قورتارمق، صبیانه ییلانک زهرینی اخطار ایله توقیسنی توصیه ایلمک کیدر: که لزومی ده نقلاً و عقلاً آشکاردر.

ذات شاهانه یه تقدیم قتلان عریضه دن

ما بعد:

بو حاللر کرمات اسلامییه یی یأس و حدتی موجب اولیور. زمان سعادتدن شمدی یه قدر هیچ بر پادشاه وقتده کتب شرعیه نسخه لرینک طوپلاندینگی ایشدیکری ایدی؟ مدرسه لری خرابیده حیوان طامردنن فرقی قالمدی. سیاحلر کلوب کورییورلر. باری اجانبدن حجاب ایدیکر!

اوروپاده، امریقاده سرکی اولیور. ملیونلرجه اهالی اجتماع ایدیورلرده کیمسه نلک بورنی قانه میور. حرمین جهتی نظر اعتبار و اعاردن و حفظ الصحه یه عدم رعایتدن دور طوطلدینگی جهته حجه کیدنلرک نصفی علل ساریدن، حیدودلردن، یولارک عدم انتظامندن، دهانیچه نیچه سیدلردن عودت ایتیوب ترک حیات ایلیورلرده خلق حجه کیمکدن قورقوب واز کچر

اولدی. دولت عثمانیه نلک بویله قلمر و حکومتده کی نقاط مهمه سنده آثار اعمار کوسترمیوب ضعیفی دوام ایدکجه یمن ایله حجاز عربلری متفقاً برکون غصیان ایده جک اولورسه خلافت منصب جایی ضایع اوله جی کبی سائر اقوام دخی غصیان ایدرک قوجه دولت معظمه عثمانیه منقرض اوله جقدر. الله اوکونی کوسترمه سون اما! کیدیش آنی کوسترییور.....

استانبوله کی مؤخرأ باش کوسترن بر قاج یوز ارمی غصیانندن اوروپا حکومتلری اینجیده تقسیمه حاضر لایان بوق دکادی. دینک که اوروپا حکومتلرنجه ده بقای دولت تحت شبهه ددر. ظلمک دوامنه قارشو اهالی اسلامدن برفره غصیان ایده جک اولورسه شرعاً سائر مسلمانلرک هانکی طرفه معاونت ایتلری لازم کله جکدر بیلور یسکر: ایشته بوباده کی مسئله شرعیه قطعی و یک دهشتلدر. سائر مسلمانلرک خلیفه قارشو حرکت ایدن جماعت مسلمانه ظلمدن واز کچرنجه یه دکن مالاً، بدناً معاونت ایلملری شرعاً واجبدر. مسئله فقهیه بویله در. در مختار حاشیه سی ابن عابدین و درر حاشیه سی شرنبلالی کتابلرینک بغاه فضلرینه نظر اولونسون. مسلمانلر شرعاً وظیفه لرینه رعایته مجبور درلر. برکده بومسئله ذهنلرینه کیرسه ایشک اوکونی آلمق کوجه شیر. بو حالات معروضه دن دولای علمای اسلام طرفندن بر جمعیت تشکیلیه اداره حاضر فی شرع و عدالت دعوت ایچون خفی و جلی تشریات تصور اولمقدسه ایکن برسنه دنبرو عثمانی اتحاد و ترقی جمعیتی تشکل ایدرک رساله لر و جریده لر نشرینه باشلادیلر. بونلرک منعیچون حکومتک تادیبی مشر اوله برق ییلدیرم سرعته هفته سنده ممالک شاهانه یه صوقولدی. اهالی مأمورین اوقومق ایچون انهماک کوسترییورلر. هراوقویان طوغریده ریزم کوردیکمز ظلم تمامیه شرح اولنسه میور بیله دییورلر. بر قصبه ده اوقوندقدن صوکره قصبه بقصبه طولاشدیر ییورلر. منع دخوللری ایچون جکیلان تلغرافلرک هیچ فائده سی کوریه مدکدن بشقه ارباب حیثیتی بوسبتون اغضاب ایدیور. غلیانه کتیریور. ذاتاً مأمورلر اهالی یه توزیع ایده یور بونک آرقه سی آلمق قابل دکل.

ایشته بو استعداد کورینلجه بن عثمانی اتحاد جمعیتدن اولمادینغ حالده آنلرک احوالی تدقیق اینتکلمک ایچون علمادن تشکل ایدن جماعتلرک تسبیی ایله یارسه کدوب اوراده کی نأشرلرک اساس مقصدلرینی بحری و تفتیشه باشلادم. یکری بش کون کندیلر یله آری آری، دور و دراز، خفی، جلی، موشکافانه کوروشدم. فکرلرینی آکلام. مجلس مبعوثانک کشادینه

موفق اونیجه به قدر سی ایده جکله رینی وذات شاهانه کرده مخالفتده دوام ایده جک اولو سه نهایت اختلال چیقارمه قدر واردیره جقارینی شوقدرکه بوکون ذات شاهانه لری احتیاری ایله مجلس مبعوثانی کشادیوره حق اولورسه کز بونلرک هرری او آنده جدا خبرخواهرک . متشکر بنده لر کر اوله جقارینی علاوه سوله دیر .

اوراده کیردن هر برینک قهقاند اولدقارینی ادعایده مم . اتحق مقصدلری مجاس مشورت و حریت اساسلری اوزرینه تأسس ایدن دین اسلام قواعد شرعیه سنه مطابقدر . دکل بوبله ملت فداکارلرینک حتی رفاسکت دخی امر بالمر ف نهی عن المنکر ایتمی شرعاً جائزدر . مشاهداتی بی سوق ایدن جمعیت علمییه مزه یازدم . اورادن بورایه کلوب یاردن اغیاره شکایتی وجیدانم قائل اولمادیقن جبهته استنبول رجال علمییه سنک تنسیبی اوزرینه برکهر خاکیا بکهر عرض اتمک اوزره اشبور موضعاتی شفاهاً مختار یاشا حضرت ترینه ده بیان ایلدم . وشاید مجلس مبعوثانک کشادی آرزومی نزد شاهانه لرجه بودقهده ردیور بیله جق اولورسه اداره حاضرده نلک سیئایله حکومت اسلامییه نک محوی محقق اولدقفسدن آنک قورتارلمی اوغورنده سخی واجب کوریور . «الساکت عن الحق شیطان احرس» ومن کتم علماً الحیم بلجام من النار « حدیث شریفلرنده صریح اولان تهدیدات شرعییه دن کندهیزی قوانرق ایچون مرا کز اسلامیه دن اولان مصر قطعه سنده ایقاز مسلمین فکریله حکومت ظلمه علیهنده کی سیاست شرعییه یه دایر احکام فقهییه واصحاب کزین وتابعین وتبع تابعین وسلف صالحین «رضوان الله علیهم اجمعین» حضرت ترینک اقوال شریفلرینی هر سک اکلا بیله جکی بر صورتده ترکیه وعربجه رائدور سائل ایله حتی وحلی نشریاته بنیایه الله تعالی دوام ایده جک لزوم کوریورسه یاتمه دهاده رجال علمییه کله جکدر . مجتهد اجپادنده مصیبت اولورسه اون ثواب خطایدرسه بر ثواب واردر . مع مافیه بوتشیمزده عندالله مثاب اوله جعزم ادله شرعییه ایله نابندر . جناب مفخر کائنات «صلی الله علیه وسلم» «لا یزال طائفة من امتی ظاهرین علی الحق و یقاتلون وهم اهل العلم» بیوریورلر . امتندن اظهار حق اوغورنده جالیشان طائفه زوال بولماز ایجابنده مقالهده ایدرلر اولرده اهل علمدر . بوحدیث شریف بخاری شریفک احادیث صحیحهلر ندرنر . علمای شریعت احکام شرعییه نی تبلیغه ورته انیاددرلر . انلر بوظیفه نی ممالک شاهانه لری داخلنده اجرا ایده میورلر . احکام دین معطل اولدی . عثمانی اتحاد وترقی جمعیتی مجلس مبعوثان طلب ایلدکجه ذات شاهانه لری اورویایه قارشی مجلس

مبعوثانک کشادینه خواجهلر و صوفه لر راضی دکلددرلر . بزده اهلی محضرنده نافذ الکلام اولان فرقه علمافرقه سیدر بناء علیه مجلس مذکور کیشادایلمکده معذورم بیوریورسکر که بوصرف خلاف حقیقت واحکام دینییه بهنجوزدر . اصول مشورته علمای اسلام هیچ بروقت اعتراض ایلمدک حتی قانون اساسی نی نشر صره سنده اولک آتاق اولان ینه علماصنی ایدی . بونی اقتصد مرکب اعلا بیلر سکز یونان و بلغار دولته وارنجیه به قدر بوجملی کشادایلدیکی جبهته استقبالیلری دولترجه تحت تأمینیه آلدینی حالده الی بوزسنه لک قوجه دولت عاییه وخلافت اسلامییه بواصول عدالت ومشورتی قبول ایتدیکندن دول معظمه جه دولت مؤسسه نظرییه باقیله میور . کوریورسکر روسیه دن بشقه بتون دولترلر بواصول عداله بکیرمه مجبور اولدیلر . چونکه تبعه لری اویاندی . بزم اهالیز روسیه اهالیسندن مقدم او یاتش و حریت کسب استحقاق ایتشد . سلطان عزیزم حوکم اسباب خلی بوجمسلک تشکیله مخالفتی دکامیدر ؟ اولوقتی شیخ الاسلام قواسی اوزرینه استنبولک هر طر قه بیایلان علما وصوفه لرک سغییه حصول پذیر اولدیمی ؟ بومبعوثانک اصل مؤسسی ینه خواجه لردر .

اراده سنیه کرله یازدیرلش اولان اس الانقلا بده دخی بو عرض ایلدکرم هپ تصدیق بیوریورکن شمیدیکی حالده علمای اسلامی خرسنای دولترینه قارشی اصول مشورتی قبول ایتماک کی خلاف حکمت وعدالت برتهتمله اعلان ایتک حیت دینییه به صیغارنی ؟ ایتیکز پادشاه ! علمای اسلامی یارواغیاره قارشی بک تمجیل بیوریورسکر . ایشته بن آنلرک وکیلیم اون اوج سنه یالکر فاعمدرسه لرنده علوم آلیه و عالییه اوزدوات شریفندن تحصیل ایله اخذاجازت ایلدم . آنلرک دائمی صحبتلر بیله تنور افکار ایتدم . طشره لرده کی حکومت اصول اداره سنی آکلامق کی بر فکر استقباله مینی خلاف مسلکم اولدینی حالده یدی سنه سنجاق مستعطفقلرنده قاتلانوب بیوک کو چک هر صنف مأمورینک اصول مظالمسنی تدقیق ایله وقت کچیردم . اداره حاضره ، دولترک بقاسی تهلکده راقیور . صدر اعظمدر ، والیر بیله (بقای دولته امنیت بوقدر پاره قازانه لم) دیور . اصول حاضره نی قانون اساسینک متکفل اولدینی اصول عدالته افراغ بیوریکز ! جمله من معنکر اوله لم ! سزی یکدن محیی دین وملت بیسلم ! بویایده رساله لریازه لم ! بز سوابق کزی ندیقندن واز کچدک ! نظرم سعادته حال واستقباله معطوفدر . بز علمای اسلامییه قوتتورل یعنی اجیتلرک امور دولته مداخله سی اصولی قبول ایتیز امین اولیکز ! دهاعلما صنی نشریاته باشلامادی . برکهر زبان سخنیا نرسوزه باشلارسه سیاسی تفسیر قلقلوا حکام تبلیغه بسمله کش

اولورسه لک عالم حیرتده قالیر . مقصدیک قولایلاشیر . خاق علمایه باقار . کتب علمییه و شرعییه دن ایستدکر کرکی چیزدیکز لکن قلوب امتدن (العلماء ورثة الانبیاء) حدیث شریفنی سیله مدیکز . علمای محمدینک ندای دعوتلری نفخه صورده بکیر ! اموات آسما وجودلری نتره دوب آیانه قالدیرر . ملوک وامرانک مظالمته سکوت ویا آنلرک افعالی تحسین ایدن لذائذ دنیویه به دلش عالم کوریورسه آنلرک تبصیرلرینه قولا ق ویرمیکز بوبله علملره لسان شریعتده علماء سوء تعبیر اولنور . آنلرک حقارنده تهدیدات شرعییه واردر . دیک ایتزمکه یانککهر صوقیلش علم . زاهدیه کچیتان بعض منفعت برستلرک اداره حاضره نی — الهندن قورقه دن — عالیه مدخلری هیجان اذهانی تسکین ایدم . شریعت غرای محمدی حقی طریق ضلالت صابدرمقندن تخلص ایچون علمای آخرت ایله علمای سونی تقریق صدندده اماره لر وبرهانلر میدانه قومیشدرلرک :

انس (رضی الله عنه) دن مرویدر . (العلماء ائمه الازل علی عباد الله فام لم یاطوا السلطان فاذا فلو اذک فقد خاوا الرسل فاحذروهم واعتزلوهم) یعنی : علما الالهک قوللری اوزرینه رسل عظامک امیتلریدر . سلطانله اخلاط ایتدیلریم آرقق آنلرسل کرامک خائنلری اولورلر . اویله علمادن قاجیکز آنلری یانکرون طسرد ایدیکر بیوریورلر .

ایشته پادشاه ! سزک حضور کزنده زهد وتقواندم اوران صوفیه تاج وخرقه سی آلتنه صوقیلوب سزدن احسان بکلان برطاف علموشیخلر بوقی : کهاینکرده جوقدر . الله قسم ایدرم . که آنلرلاینجیدرلر . دنیا طعی ایچون شریعت وتصوفی آت ووسیله انخاذا ایتشلردر . آنلرندن همت بکمیکنر : اهل اسلام نظر نده آنلرک ذره قدر دکروفتوزلری بوقدر . زهد وتقوا به خادم ایسه لرینک احسانلرینه نیچون طایپورلر . مملکتلرینه کیدوب جامعه لرده : تکیه لرده خلقی فضاء اخلاقه : سیرنبوی به : خدمت وطنیه به . ترقی یه دعوت ایتسونلر . یکسبلر بیله قازانوب یسونلر . بیت المالدن نیچون سائلک ایدیلورلر . آنلرک بیدیکر حرامدر . قوی ، تقوی : تصوف بوبله لر ! بونلرک دعالرینه صاقبین ایتانیکر ! آنلرک نه بوستنده . نه تاج وخرقه سنده فیض وبرکت قالماشدر .

«قوت القلوب» کبی «رساله قشیرییه . فتوحات مکیه» کی کتب تصوفدن مسلک متصوفینی نقاله حاجت کوره مدم .

ترک اولیای کرماندن یونس امرم که مولانا جلال الدین رومی بیله : «شورتک ارنسک الهیاتی ده ااول اله واصل

اوله ایدی . متنی بی تألیف ایده جگمه انک کلماتی شرح ایدرم . بیورمشدر . ومصری نیازی ده لسان حقیقتدن نطق ایلدیکی :

« ایپلک ویردم جوخلیه » صاروب یوماق ایتمدن »

« مجیدمید اصمارلار » کسون آسون بزنی »

کی امثالی . مقام . معرفت . ومقام حقیقته دائر ایسانی شرح ایلمشدر — اوزات بیورمورلرکه :

« درویشلک باشد در تاجده دکلدر »

« خرقه ده دکلدر صاجده دکلدر »

« الهی آراسه ک قلبکده آرا »

« قدسده . مکده . حجه دکلدر »

اوت ! بوسوزلر (لایسینی الاقلب المؤمن) انیه سنیهسته مطابقدر .

طرق جوییه ایله طرق خفیه نیک فیضی حیدر کرار و ابوبکر (رضی الله عنهم) سلسله لرله مخزن حقایق افسد مزدن کیلور . علمدار تصوف اولان حسن بصری . سری سقلی و اخلاقی کی طریقت علیه ساداتی بویه پادشاهلرک قبولرنده لقمه خوار تستلمی اولیورلردی ؟ بناء علیه بونلرک دعاسیه امور اداره مملکت تدویر اولته من . اقدم علوم شرقیه وغریبه بی جامع کبرای ملتن ترکب ایدرجک مجلس مبعوثانه مال . جان ، عرضلرینک محافظه بی اوزریمزه شرعاً واجب اولان رعایای غیر مسلمه نیک متبوع اولدقلاری حکومت اسلامییه امنیت و اتحاد لر بی تحصیل ایتمک حکمت سیاسی سه مبنی قانون اساسی موجبجه آنلردن ده اعضا انتخاب والتحاق اولنه حق اولورسه اولرده صادق و خادم کسیدلر .

نعره حریت لسان جراثدایله طنین انداز اولدینی کون بلجله تبعه عثمانیه حکومت اسلامییه دن ستایشلر . تشکرلر یاغدیوه جقلرده هم مذهباری اولدینی جهتسه حمایه صفتیه باشمزه بکیان اروپا حکومتلری دخی ممالک وسیعه عثمانیه نیک اعاده ایده جکی قوت وسطوت اوکنده تقسیم خاطره لرندن واز کجه جکلدر . آفاق سیاسی بی رمندن برو قبالامش اولان ظلام رقابت شمس عدالتله میدل نور و لمعان اولدینی کورنجه مسلکمز هپسی تحمین ایده جکلدر .

نه ارمق احتلالی قاله جق . نه ما کدوینا متینقلاری میدان آله جق . ونده درزی اقوامنک بوغاز لانه لرینه محل قاله جقدر .

بودینک هر یوزسنده بر محمدایله احیاسی وعد اولنشدر . بو مجد دکل صفتی حائر اولغه شتاب ایدیکر : بو عصرک مجددی الله اعلم بو مجلسی کشاد و ملت اسلامییه حریت ویرن اوله جقدر .

زیرا . حکمت اسلامییه نیک ضعیفیتدن بوصول عصرده اسلام لر بی کس قالدیلر . الاحکام مختلف باختلاف الازمان » زمانک اختلافیه احکام شرعیه مختلف اولور . (العادة محكمة) عادت حکم تعیین اولتور .

امام اوقدی : « هر شی که عدالتدر او عین شرعیتدر » بیورمور . شریعت اسلامییه بی کلش تفسیر ایدوبده اجانبه قارشی شریعتی خلاف عدالت کوسترمه ملیدر . « ماراه المسلمون حسن فهو عند الله حسن » مؤمنلرک حسن کوردکلری شی الله عندنده حسندر . اختلاف امتی رحمة واسعة » حدیث شریفی نیچون بیورمشدر ؟ « بارقه حقیقت تصادم افکاردن جیقار » سوزی دخی بو حدیثک ملیدر .

احباب کزیندن حضرت معاذی ، حضرت محمد (صلی الله علیه و سلم) اقدمزیمته والی نصب ایلدی . حیوانه یینو بیدرکن ، مخزر رسل بوروریلرک تشییع بیورمور . و « یامعاذ ! کیندیگک یرده نه ایله حکم ایده جکسک » دیه ص وریورلردی . معاذ ایسه « یارسول الله بن حیوان اوزرنده یم سزورمور سکر اینهمه دم امر کزی تلقی ایدهم » دیدیهده « خیر ضرریوق احتمال که بردها کوروشمک عمر کفایت ایتمز . عباد الله نه ایله حکم ایده جکسکی سوبله » دیورلردی . معاذده « احکام قرآنییه ایله ، بوله مزایسه م احادیث کثیره نیویه کزله انلرده دخی بوله مازایسه م اجتہاد ایله » دیدی . بونک اوزرینه اوزات دیشان « کاتناک ریسی (جل جلاله) یتشکر ایدرم ، که بنم اتمده م اجتہاد ایله حکم ایده جک ذوات خلق بیورمشدر . » دیدی .

یا هو !!! بیغمزمن واصحابی قابل اولسه کلسلرده شو زمانده مسلمانلرک بیسکسکی کورسهرلر بوزمانده علمانک اجتہاد حدیثی دوشمش ! برمشله شرعیه بی تبلیغ ایتمک لریمون باشلریمه یاغدیرم لمادق بلا قالمیور . اجتہاد قوی قیاض دیورلر . قیاضی شرعاً واجب دکلدر . مذهبده اجتہاد لزوم قالمادینی بعض فقها یازمشلر ده سبی علمای اسلامک تحصیلنه لایق اوزره ملوک طرفلرندن باقلمامده اولدینی جهتله جوق و بیوک عالمز یتشدریلر مدیکندن و کوچک عالمز ایسه دائم تکابویه میال و منات افکاره ، قوه محاکمه یه ، حسیات تمیزیه یه صاحب اولدقلاری و علمک نصانیله اخلاق عمومیه نیک بوزیلر جفی علمای سالفه نیک تحت تجربه لرنده بولندیفندن بویه بهره علمیه سی اولمانلر اخلاقی بوزیلانلر اجتہاد میدانی بر اقیله جق اولورسه دینی بوسبتون قارشیدره جقلری فکرکله مذهبده اجتہاد بوندن صوکره حاجت یوقدر . اما مسئله ده اجتہاد

قیامته قدر باقیدر بو . علمانک حقدیر . دیشلر در . معلومدر که سند شرعی درتدر : قرآن ، حدیث ، اجماع امت ، قیاس فقها در . شمدیکی زمانده خان و جاهل معارف اعضالری معرفتیه کتابلردن استئنا ایدیلان احادیثدن صوکره قرآن و حدیث قالمش ایسهده اجماع امت ایله قیاس فقها لفظلری مقام خلافتسده یک بیانیدرلر .

اصول فقه حنفی نیک الک معتبر مأخذلرندن (اصول زدوی ، و شرحی کشف) ده اجماع باینده مسطور اولدینی اوزره شریعت محمدیه قیامتیه قدر باقیدر دینیور . حالبوکه زمانک اختلافیه احکام مختلف اولور . بر قاعده شرعیه در قرآن کریمک نازل اولدینی وقت ایله احادیث نیویه نیک زمانی جوق آچمشدر . بو خاطره یه نه دیمی دیه بر سوال اراد اولنسور آکاده جواب یازیلور . دینیور ، که بوشوال سطحی فکر اصحابیه طاری اولور بوکا نظره حقاً دینسه بیلور . ادله شرعییه دن بریسی ده اجماع امت دکلدر ؟ امت محمد برمشله ده مشکلاته تصادف ایتمی بون علمای اسلام او مسئله حقدیه تعالی افکار ایدر . آرانک اختلافیه بارقه حقیقت تظاهرایلر . زمانه یه مطابق عدالتیه موافق احکام صادر اولور . بویه یابیلورسه شریعت اسلامییه احکام زمانه . احتیاجات حاضره یه متناسب دکل ایش دینیه بیلیری ؟ دینیه من .

پادشاه ! اسم شاهانه کرله تلقیب ایدیلان طرابلس شاملی محمد جبرری اقدینک تألیف ایلدیکی رساله حیدیه ده دیدیکی کی « خلیفه نه وقت احتیاجه موافق زمانه مطابق احکام شرعیه بی حاوی بر کتاب تألیفی علمای سلامدن ملاب ایش ده آبرده یازمیز دیشلر »

بر اشارت اوزرینه چار جابق بر مجله ترتیب ایلدی . مجله احکام عدلیه اولدی . هر کس کینور . سلطان مجید دورندنبور و اروپا دولترلرینک مجلس مبعوثان کشادی طلب واصراریه قارشی آناری اغفالاً کشاد ایدیلان شورای دولته برالای ادانی طوبیلا یور سکر . آنلر حلاج کی حاریل ، حاریل یاموق آثارجه سنه قانون ماده لری صاحبورلر . عجبا اورا یه طوبیلا دیگدرک و انک اقتداری وارمیدر ؟ یوقیدر ؟ برکده علمادن ، ملتنن صوربیور میسکر ؟ بونلرده براق ! احکام اسلامییه ؛ عجبا اورا یه مدنیت حاضره سنه ، فنونه واقف آدملریدر ؟ تدقیق ایدیورمیسکر ؟ یوقسه بونی هر که شورای امت کی تلقی ایتدیرلرک عالمی افتاع فکرنده میسکر ؟ نه کرر !!! . . . اوراسی بر طاقم جاهل ، خان ، در بدرلردن خالی دکلدر . سفاهت و دناشدن بشقه برشی دوشونمات او یوشمش یینلرله ماین اغواننک باش خفیه لرک اشارات

معاونان لایحه دقت و مزاج لایحه رعایتاً قانون نامه شکننده هذیان مجموعه لری نشر ایده پورلر . الله عشقه باید قلمی شینی بر عقل سلیم صاحبته اوقوتدیریکر! بو آدملر قانون وضعی اقتدارینی حازمیدرلر سوریکز! عجیانه دبه جکار دیکلیکر! بوشورای دولت اعضاسی ایچینده هر جنس و مذهبیدن بر طاقم فلاح بولمز یادکارلر موجود در .

طشهر لرده ولا یتلر ، سنجاقلر ، قشالر اداره مجلسلر نده محاکم حقوقیه و جزائییه و تجاریه سنده بیه مساوات قاعده سی اوزرینه بر اسلام بر خریستان اعضاسی موجود ، انلر مجله دن قانونلر دن سیلیر بیلمز چار ، چار حکم و روبر طور یورلر . اسرار حکومت و اوقاف اولورلر . مالیه ناظرلری ، خارجه مستشارلری ، خزینة خاصه ناظرلری ، تجارت ، نافع ، معادن نظار تریلر . والی متصرف معاونلری فلا نلری ، فلا نلری او لیورلر . بورالری شرعه مخالف اولمورده مجلس مبعوثانده حکومت اسلامیه یه امنیت رعایانی جلب ایچون بولندیرلر بیلر حکم بر قراج خریستان اعضاسی مخالف شرع او لیورمش که مجلس مبعوثانک شرعه او بیان جفتلری او لدینی بر جاهل شریعت امضاسیلر رجحان حقیقته اعلانله اذهان عمومی تحذیر ایدیلک ایستیلور ؟ او لکی اجتماعه شریعت اویدینی هم اسلاقلاده و هم ده ابو الهدایک رساله سنده بسط و بیان ایدیلوردی . او لوقت شریعت او یمشده شمعی او یموری ؟ مشروع اولدینه دایر او راده فاتح علمایی مضار لریه قوالرده مندرج او لدینی معلومدر . آنلر مالیه بودجه سنی تدقیق و تنظیم ایده جکار . وکلانک حرکاتی نظر تدقیق و محاکمه یه آله جقلر ، قانون لایحه لری یازر جقلرده باید قلملری مجلس اعیان تدقیق ایده جکار . ایشته بوصورته تشکل ایدن شورای امت ؛ ملکک اعمارینه ، واردات خزیننه نك تکثرینه ، حسن صرفه ، قنالعک رفغه ، عدالتک تأمیننه ، وکلانک مسئولیتنه خادمدر یونانستانده ، بلغارستانده کی مجلس مبعوثانلر ندرده اسلام اعضاسی بولندیریورلر . حالبوکه بلغارستانده بویکون پدی یوز بیکه قریب اسلام وارددر . او راده کی مبعوثین اسلامیه بلغار یونانستان اداره سنه نه کی سوء تأثیر حاصل ایدمور ؟

قانون اساسی موجبجه مشکل مجلس مبعوثاننه جواز شرعی وارددر « مالم پدرلر کله لایرلر کله » بر شیکک جمله سی ادراک اولغامقله هبسنک ترکی لازم کلز . قاعده کلیه سی مناسبدر .

زمان سعادتده تألیف قلوب ایچون مؤلفه قلوبه غنیمت غزادن حصه و برلر میدی ؟ مؤلفه قلوبه دایر

اولان آیت جلیله تفسیرینه واسول فقهده مبحثه مراجعت اولسون . حقوقده مسلم و غیر مسلم مساویدر . حضرت عایدن بر موسوی آله جق دعواسی اقامه ایتش حضرت عمر هر ایکسی محاکمه یه جکمش حضرت علی یه انسانی محاکمه ده کنیه ایله خطاب ایامش . حضرت علی حدت ایتش . حضرت عمر ، « یاعلی یهودی ایله مساوی طوطدیغمدن می حدت ایدیورسکز » دیه استیضاح ایامش حضرت علی ده « محاکمه ده عدالت لازمدر . سیرک عدالتدن چقیدیکری کوریورم ده سزه حدت ایدمورم . عربلر یلینده تعظیمی مشعر کنیه ایله بکا خطاب ایدیورسکز یهودییه اسمیه سولیدور سکز . حقوقده ناس مساویدر . » دیش ده حضرت عمر امام علینک حق شناس اولدیفندن متشکر قالمش « الناس سواسیه کاستان مشط لافضل للعرب علی العجم ولا للعجم علی العرب واما تفاضلون فی التقوی » انسانلر طراق دیشلری کی مساویدر لر عربک عجمه عجمک — که عربک غیری عموم اقوامه شاملدر — عربیه فضل و رجحانی یوقدر . رجحانیت تقوا ده در .

بادشاهم ! زمانکرده علماحور و حقیر طوتیلور . جاهلار . آخقلر بیوک رتبه لره کچیریلوب ارباب علم واستقامت — آدم دکل ایش کی — خدمت دولته آلیور ، زوالی طلبه علوم فخری خادم دین دولت ایکن دینلجی کروهنه تنزیل ایتدیکر ! اون بش یکر می سته دنبرو اهالی علمانک ، طلبه علومک بویله تستانی کوردکجه یورکاری قان آغلیور . دینز هر نوع رقیانه مساعددر . اوروا مؤلفلری بیلر اسلامیتک ساده لکنده و موافق عقل و حکمت اید و کندن بحثله ستایشده بولنورلر .

از جمله فرانسز حکمای حاضره سندن دوقور (کوستاولوبون) که عربلرک مدنیکی نام کتباتک خاتمه سنده « بزم بویکون عالی بولندیفمزیک چوق شیر وارددر ، که اسلامیت آنلری شامل اولدیفیچون اهل اسلام آره سنده امور عاده دن معدوددر . بکا قایر سه اسلاملر هر درلو اسباب بختیارلری بیوک اولان دینلر نده آراملیدر » دیور حکومتز علمای اسلامی محوایتمک ایچون لندن کلان تدابیری صرف ایدیور . نفی و حبس ایدیلان بیکلرجه طلبه علومک سرکذشت خزینلری بر دغلام آرقه سنده قالیور . و قیله آخیلان دارالفنون نیچون سدایدلی ؟

شمعی یه قدر طورمش اولیدی نیجه متبحر ذوات یتشیه جکدی . بونک قیادلمی ایچون ساده دلانی اغفال خصوصنده مایندن ترتیب ایدلمش نه کی فردا قلم

دوندیرلیدی اربابه معلومدر . خلفای عباسیه دن مأمون و هارون الرشیدلر و قتنده و دهاسو کرملری شمعیکی اوروا مدینتک مؤسی اولان و هر فنده متبحر و قنون ریاضیه و طبیعیه ده موجدلک مرتبه سنی حائز بولسان رازیلر . محمد بن جابرلر ، ابوالوفا محمد بیخیلر کی بویحقیر کوردیکلر مدارس علمیه نك یتشیدیردیکر دهات ، دینلرینه کمال اهمیتله صارلر قلمی حلاله دینلری ، ترقیلرینه مانع می اولمش ؟

امام غزالی نك تهافت الفلاسفه سته ابن رشدک ردیه سی اولان تهافتک محاکمه لریچون خواجیه زاده ایله علاء الدین طوسی یی مسابقه کارانه تشویق ایدن ، بر رساله یازدیران — شمعیکی حلاله تهلکه ده اولان — استانبولک فاتحی اجدادکزر دگی ایدی ؟

دیناده کی متبحرینی باشنه طوبالایان ، خراسانلره قدر نامه شاهانه لریله مناجا لمرلی بوللره چیقاران ، فاتح جامعی اطرافنده اولوقتک دارالفنونکی عدالوتان ، طیاره بیلر مئشا اولان مدرسلری تأسیس ایدوب آره صره مدرسلره کلرک منلاری تشویق ایلیان اوزدوات عالی نهاده گیدی ؟ زمان سلطنتکرده اومدرسه نشینلر یولیسلر طرفندن طوته بیلدکلری یرلردن — خرقه سنی المنه میدان بر اقله قسزین — ماوونه لره طقیلوب طشهر لره دزالتله سورلمدی ؟

فقط غلیان افکار کوریلجنه کویا تطیب قلبلری ایچون قربانلر کسیدلی . احسانلر ویرلی . قرعه امتحانلری عفوایدلی .

بوعفو صانکه بر لطفی تلقی اولنیور . خبر ! بوده علوم شرعیه نك اقراضنه خدمت ایچون اوستی قبالی احق آلدادرجه سنه بر او بونددر . کنج طلبه امتحان اولینجه در سلرینه دوام ایتلر زده قورقو بر طرف اولورمش !!!

بادشاهم ! بونلری هب یا کلاش تلقی ایدیورسکز ! اتی ، پدی سته اولدی رؤس امتحانلری اجرا او لیوردی . سبیده عادت اولدینی اوزره شیخ الاسلام قو سته خواجیه لر طوبالانوب ده او راده براتفاق وقوعه کلسون ایش (۱) نهایت بوسه — استانبولک فتح دهنبرو امثالی کورلیان ساده بر اصول اولقی اوزره — درس و کلتی هیئت قاجاق آزار کی مدرسه بمدرسه کنزه رک آباق اوزره بر قراج سؤل ترتیبیه اهلیت باقله سزین کویا ! امتحان اجرا ایدلی .

(ظاهر رؤس امتحانلرینه خاتمه کس اولقی اوزره بوقدر جق اولسون مساعده بیور لمشددر .)

فاتح درسام بناملرندن قارنا بانی زاده اسبق قوی امینی عمر حلمی افندی مصصح نسخه سی بولنلن قنوی

قاضیخانک تصبیحچون علمای خانه سته طوپادینغندن دولای کنديسندن اشتباه واقع اولمش ده کیجه آب آنسزین مایینه دعوت اولنشی ايرتسی کونی خانه سندن جنازه می چیدی . بوندن معلومات شاهانه کر اولدی می ایدی ؟

سابق شیخ الاسلام بودرومی عمر افندی مولود نبوی قرانیچون درس خواجه لرینی خانه سته دعوت ایلمسی سوء اداره کره قنوی ویره بیک وحی انفضائه سببیت وردی . والآن خانه سنده محبوس طوتمقدمه بولنمشدر .

اسبق شیخ الاسلام عربانی زاده سلامقدمه بشکطاش قره قول خانه سته — اختیار لئی حسیله قضای حاجت ایچون — کیرمی داعی شبه اولدینغندن کیجه خانه سنده صباحه قدر استجواباندن اودی قومشدی .

شمعیکی قنوی امینی مجلس مبعوثانک موافق شرع اولمادیغنه دائر قنوی ویرلسی اراده بیورلش (موافق شرعدر) دیدیکی جهنسه فناحالدله تحقیر وتضییق ایدلش رکات ویرسون که اختیاراتنی تقریب وامحاسبه مانع اولمشدر . دهانهلر ! دهانهلر !!!

افندیمن ! برکه تاریخلره باقیکر ! اسلامیتک بدایتندیری رجال علمیه بویه تضييقه . کتب شرعیه بویه تحریفه او غرامشیدر ؟ !! سز آخر تکرری ، شانکری خراب ایدیورسکر ! صحائف تاریخیکی لکه لیورسکر ! بولر هپ مجلس مبعوثانک کشادی ایچون خواجه لریک اتفاق ایتیری وحلقه اولک آبی اولمری خوفندن ایلری کلور .

برطرفندن ده مجلس مبعوثانی کشاد ایتیکی اخطار ایدن اوروبادولترینه جواب اوله رق علماصنی قبول ایتور دیورسکر ! بعضاً ده اهالیزک مجلس مبعوثانه استعداد واهلیتاری اولمادیغنی — حتی اولکی اجتماعده تجاوزانده بولندقرینی — اجنبی دولترینه اعلان ایله دین ودولته تجاوز ایدیورسکر ! ملت اسلامی بی بوقدر تمجیل ، بیوک طابیدقری وجمعه خطبه لرنده مدحی ایشتمک آیشدقری برخلیفه اسلامه یاقشماز ... بودوام ایدرسه سزه بسدنکری حس احترامی قالدیره جقلردر . و ذاتاً قسماً بو احترام قالمش و آثار اختلال ظهور ایتشدر .

مجلس مبعوثانه انتخاب اوله حق اعضا کویایلر دکلد که استعدادی اولسون ! اعتقاد کر چه اسلاملر ؟ قره طاع ، صرب اهالیسندن دهی استعداد سزاملش ؟ « اس الانقلاب » ده اولجه اعتقاد ایدن مبعوثان اعضالیزک ایراد ایلدیکی نطقلر او قدر عاقلانه وحکیانه ایدی ؛ که بونلری استاعه کلان اوربا سیاسونک دخی

مظهر تحسینی اولدقرینی یازدیردیگری اونوتیورمیسکر ؟ اوروپانک جبریه اصلاحات یاقدمه اولدیغکنزی جریدهلر اعلان ایدیور . بزی اوروپانک جبریه یاییله حق اصلاحات ایله اقتاع ایده مزسکر ؟ آنلرک یایدیره جقلری اصلاحات تدریجی اوله رق دولک حقوق حکمرانیسی محو ایدر .

آلتی یوز سنه لک ملت عثمانیه اوایدی . بونک اوکنده طوریه من . اسلاملرک مطالب عمومیه می اولان شورای امتی نام دیکرله مجلس مبعوثانی کشاد ایتدیرمک ایچون حیاتلرنک صوکنه قدر حایلیشه جقلردر .

« عثمانی اتحاد وترقی جمعی » دخی جمعیت علمیه ایله اساس مطلب اولان شورای امتده متحد افکار اولدقری جهته علمای اسلام جمعیه جدایارم ایده جکلرینی تأمین ایتدیلر .

یار وانیاره قارشو افشای راز ایتامک اوزره اولا بو استرحاننامه مزی مقام شاهانه کره رفع ایدیورز . اون بش کونه قدر آثار خیریه سیله مقاملرک معنوی ومادی علویق نسبدیده بریوکک ظهورینی الطاف الهیه دن تمنی ایلرز عکسی حالنده اعلا دی و تخلص وطنه صوک نفسه قدر غیرت اولنه جقدر پادشاهم

شیخ علی زاده قانع
مأذونلرندن خواجه
محمی الدین

تبشیر وتبریک

فداکاران ملندن مشکل « عثمانی اتحاد وترقی جمعی » نک نشریاته مباشرتک سنه دوریه سی اولق ملابسه سیله هیئت اداره سی طرفندن بعض تعدیلات اجرا اید لمشدر : بولر دن بری ده جمعیت نامنه طبع اولتان ترکجه وفرانسزجه « مشورت » رفیقمنزک یالکز فرانسزجه سنک ابقاسیله ترکجه سنه بدل کنه جمعیت نامنه « میزان » ک نشرینه باشلا نلمسیدر .

« میزان » ک عثمانلرجه درکار اولان قیمت واهمیتنه مبنی بوظهور خیری و طنداشلریمزه تبشیر ایلر وموقفیتلرندن دولایی جمعیت وطنپورینی تبریک ایلرز . خصوصیه میزانک بعدما هر هفته نشر اولنسی ده نشریاته برقات

دها وسعت ویرلدیکنه دلیل اولدینغندن بوخصوصده آیریمجه شکر ومحمدته شایاندر .

پارسجه میزانک آدره سی :

DIRECTION MIZAN 14 RUE DES ÉCOLES PARIS

در .

مقاله صورتند قلمه آلنوب برنسخه سنک مشیر فؤاد پاشایه ویرلدیکنک بانیله استانبولده جمعیتزه منسوب برذات محترم طرفندرن کوندریلان اشبو مقاله بی مع الافتخار درج المیورز .

مشیر فؤاد پاشا

کچنلرده مشیر فؤاد پاشا حضرتلری آلمانیا غزته لرندن برینک مخبریه کوروشدیکی صرده ده دولت علیه نک احوال حاضرده سی حقتده بر جوق مشکل کشا افکار غیرت بیان ایدرک بعض رلری نظر حیرت وتعجبی جاب ایلمش اولدینغندن کندیلرینه مقابله بر قاق سوزسویلمکی وجیهه دن ییلدک .

پاشا حضرتلرنک مطالعات سیاسیه لری باشلیجه اوچ نقطه یه تعلق ایدیور ، که شونلردر : اولاً : — شوصوک کونلرده ییلدیز طرفندن توقیف اولنوب خر پالاندیغنه دائر اوروپا جرائنده کوریلان حوادثلر حقتده استیضاح اولنجه پاشا حضرتلری وقورانه برتبسمله « عجا بکا کیم طوقونه بیلیر » کبی بر جواب ویرمشدر .

ثانیاً : — اساساً کندیسی « لیبرال » یعنی (حریت طرفنداری) ایسه ده مدحت پاشا مرحومک وضع ایتدیکی قانون اساسی واصول مشروطیتک علپنده ایشلر ! زیرا او قویوب یازمق بیلیمان ترک ملتسده ! بوکا استعداد کورمیورلر مش (!!!)